

Wymagania edukacyjne z przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa klasa 8

l.p.	dział	Wymagania na poszczególne oceny				
		dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący
Na ocenę śródroczną						
Rozdział I Bezpieczeństwo państwa						
1	Bezpieczny obywatel, bezpieczny naród, bezpieczne państwo	-definiuje bezpieczeństwo jako stan i proces; -wymienia podmioty odpowiadające za bezpieczeństwo kraju i jego obywateli	-wymienia rodzaje bezpieczeństwa	-wymienia rodzaje i dziedziny bezpieczeństwa państwa	-definiuje pojęcia ochrony i obrony narodowej	
2	Bezpieczeństwo Polski w stosunkach międzynarodowych	-opisuje geopolityczne położenie Polski -omawia wybrane aspekty tego położenia dla bezpieczeństwa narodowego	-wymienia wybrane zagrożenia dla bezpieczeństwa we współczesnym świecie	-opisuje rolę organizacji międzynarodowych w celu zapewnienia bezpieczeństwa Polski; -potrafi podać przykłady misji pokojowych, w których brali udział Polacy	-wymienia przykłady polskiej aktywności na rzecz zachowania bezpieczeństwa (w ONZ,OBWE, NATO); -wymienia wybrane zagrożenia dla bezpieczeństwa Polski	-omawia historyczną ewolucję modelu bezpieczeństwa Polski; -potrafi omówić najważniejsze cele głównych organizacji międzynarodowych do których należy Polska
Rozdział II Postępowanie w sytuacjach zagrożeń						
3	Źródła zagrożeń	-wymienia przykłady zagrożeń nadzwyczajnych-	-omawia sposoby przeciwdziałania zagrożeniom	-wymienia podmioty działające na rzecz zwalczania skutków	-dokonuje podziału zagrożeń ze względu na	-poszczególnym podmiotom ratowniczym

		wymienia numery alarmowe w Polsce i przypisuje je odpowiednim służbom		zagrożeń i tworzące system ratownictwa w Polsce;	źródło ich pochodzenia	przypisuje odpowiednie zadania
4	Ostrzeganie o zagrożeniach i alarmowanie	-rozróżnia sygnały alarmowe; -omawia sposób ogłaszania i odwoływania alarmów;	-wymienia rodzaje komunikatów ostrzegawczych; -wymienia środki alarmowe podstawowe i zastępcze;	-wymienia sposoby przeciwdziałania	-opisuje sposób zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu lub wydaniu komunikatu ostrzegawczego	-charakteryzuje działania i zadania systemu wykrywania skażeń i alarmowania
5	Ewakuacja	-wyjaśnia termin ewakuacja i omawia jej znaczenie -rozpoznaje znaki ewakuacyjne i informacyjne	-opisuje sposób zachowania się podczas ewakuacji z budynku; -zna szkolną instrukcję ewakuacji	-uzasadnia znaczenie przeciwdziałania panice i podporządkowania się poleceniom służb ratowniczych; -omawia zasady ewakuacji ludności i zwierząt z terenów zagrożonych	-opisuje sposób zaopatrywania w wodę i żywność podczas ewakuacji	-rozróżnia rodzaje i stopnie ewakuacji
6	Zagrożenia pożarowe	-rozpoznaje znaki ochrony przeciwpożarowej	-wymienia główne przyczyny pożarów -opisuje zasady postępowania po dostrzeżeniu pożaru	-opisuje sposób obsługi gaśnic i hydrantu wewnętrznego; -omawia przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego i jego rozmieszczenie np.w szkole	-wyjaśnia, jak gasić zarzewie ognia i odzież płonącą na człowieku;	-wie, jak się zachować podczas zapalenia oleju na patelni

7	Zagrożenia powodziowe	-wymienia głównie przyczyny powodzi i potrafi je opisać	-wymienia zadania państwa w zakresie ochrony przeciwpowodziowej -wyjaśnia, jak należy się zachowywać w czasie powodzi; -wymienia na czym polega ochrona przeciwpowodziowa	-planuje niezbędne zapasy, które powinien zgromadzić dla swojej rodziny, aby przetrwać kilka dni w sytuacji kryzysowej; -uzasadnia bezwzględny nakaz stosowania się do poleceń służb ratowniczych i sanitarnych w czasie powodzi; -wie co należy zrobić w czasie ewakuacji	-opisuje zasady postępowania po opadnięciu wód powodziowych;	-omawia pojęcia: stan ostrzegawczy, stan alarmowy, dekontaminacja; alarm powodziowy
8	Ekstremalne warunki pogodowe	-wymienia pogodowe zagrożenia dla bezpieczeństwa człowieka	-omawia sposoby ochrony przed niszczącymi skutkami upałów, wichury i gwałtownych burz	-opisuje praktyczne sposoby przeciwdziałania zagrożeniom podczas intensywnych opadów śniegu oraz ekstremalnie niskich temperatur	-potrafi scharakteryzować zagrożenia i zasady postępowania podczas: intensywnych opadów śniegu; ekstremalnie niskich temperatur; upałów; wichur; gwałtownych burz.	
9	Wypadki i katastrofy komunikacyjne. Uwolnienie niebezpiecznych	-wymienia główne przyczyny wypadków komunikacyjnych	-opisuje zasady zachowania się po uwolnieniu	-omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa poszkodowanym,	-opisuje zasady kodowania informacji na tablicach ADR	-zna system segregacji rannych TRIAGE

	substancji chemicznych.		substancji toksycznych -opisuje zagrożenia towarzyszące wypadkom	ratownikom, osobom postronnym na miejscu zdarzenia i stosuje tę wiedzę w praktyce	-omawia podstawowe zasady postępowania ratownika na miejscu zdarzenia (wypadek komunikacyjny)	
10	Zagrożenie terrorystyczne	Definiuje pojęcie Terroryzm; -rozumie konieczność powiadamiania służb porządkowych (policji, straży miejskiej) o podejrzenie zachowujących się osobach lub podejrzanych zauważonych w miejscach publicznych	-opisuje zasady zachowania się na wypadek: Strzelaniny, znalezienia się w sytuacji zakładniczej -zna główne przyczyny terroryzmu	-opisuje zasady zachowania się na wypadek: ataku bombowego, ataku gazowego, otrzymania podejrzonej przesyłki;	-wymienia najczęstsze akty terroru	-omawia genezę i formy współczesnych aktów terroru
11	Próbna ewakuacja	-zna ogólne zasady postępowania po ogłoszeniu ewakuacji; Rozpoznaje znaki ewakuacyjne, informacyjne i ochrony przeciwpożarowej	-prawidłowo wykonuje nakazane czynności	-wykazuje troskę o bezpieczeństwo własne i innych osób	-zachowuje spokój i opanowanie	-zna treść szkolnej ewakuacji

Na ocenę końcoworoczną

Rozdział III Podstawy pierwszej pomocy

12	Podstawowe wiadomości z zakresu pierwszej pomocy	-wyjaśnia termin „pierwsza pomoc” -określa prawny i moralny obowiązek niesienia pomocy poszkodowanym	-wyjaśnia pojęcie „stan nagłego zagrożenia zdrowotnego” -wyjaśnia znaczenie czasu podczas udzielania pierwszej pomocy	-opisuje przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenia stanu zdrowia lub zagrożenia życia	-zna główne stany nagłego zagrożenia zdrowotnego	-wyjaśnia rolę układów: krążenia, nerwowego, oddechowego w utrzymaniu podstawowych funkcji życiowych
13	Postępowanie w miejscu zdarzenia	-demonstruje bezpieczny sposób zdejmowania rękawiczek jednorazowych -zna numery alarmowe	-poprawnie konstruuje komunikat wzywający pomoc fachową -wskazuje sposób zabezpieczenia się ratownika w kontakcie z poszkodowanym	-opisuje wybrane sposoby transportu osób przytomnych i nieprzytomnych	-wymienia czynności, które na miejscu zdarzenia należy podjąć w trosce o bezpieczeństwo: świadka, ratownika, poszkodowanych, miejsca zdarzenia i pozostałych osób	-podaje przykład aplikacji na telefon pomocnej w udzielaniu pierwszej pomocy
14	Pomoc osobie nieprzytomnej	-wyjaśnia pojęcie „nagłe zatrzymanie krążenia” -ocenia stan świadomości poszkodowanego -umiejętnie stosuje folię NRC	-ocenia bezpieczeństwo miejsca wypadku -udrażnia drogi oddechowe (rękoczynem czoło-żuchwa) -sprawdza, czy poszkodowany oddycha	-ocenia stan poszkodowanego wg schematu ABC -układa poszkodowanego nieprzytomnego, ale oddychającego w pozycji bezpiecznej -wymienia główne przyczyny omdlenia	-wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej -potrafi przeprowadzić wywiad SAMPLE -zapewnia poszkodowanym	-wyjaśnia kiedy można zastosować odwrócony schemat CAB -charakteryzuje objawy zwiastujące omdlenie

			-wymienia objawy utraty przytomności -wymienia ogniwa łańcucha przeżycia	-opisuje ogniwa łańcucha przeżycia	- u ochronę termiczną -udziela pierwszej pomocy w przypadku omdlenia	
15	Resusytacja krążeniowo-oddechowa	-wymienia warunki i czynniki zapewniające realizację RKO na wysokim poziomie skuteczności -stosuje środki osobistej ochrony podczas wykonywania RKO	-omawia algorytm ratowniczy RKO u dorosłych i dzieci -wymienia objawy NZK -zna przyczyny NZK	-definiuje pojęcie „resusytacja krążeniowo-oddechowa” -przedstawia zalety zastosowania AED w akcji ratowniczej	-opisuje znaczenie RKO w akcji ratowniczej -opisuje działanie i obsługę automatycznego defibrylatora zewnętrznego -wykonuje pełen cykl RKO na manekinie dorosłego i niemowlęcia (samodzielnie i w parze)	-potrafi wykorzystać AED w praktyce
16	Apteczka pierwszej pomocy	-omawia przeznaczenie i podstawowe typy apteczek pierwszej pomocy	-wycicha przedmioty wchodzące w skład apteczki pierwszej pomocy: -samochodowej -turystycznej -domowej	-proponuje improwizowane środki opatrunkowe, zależnie od rodzaju zranienia	-opisuje zasady doboru i przechowywania składników apteczki pierwszej pomocy	
17	Tamowanie krwotoków	-stosuje rękawiczki ochronne podczas opatrywania ran	-wyjaśnia pojęcia: rana, krwotok, opatrunek uciskowy,	-wymienia rodzaje krwotoków i charakteryzuje je -wykonuje w obrębie kończyny	-wykonuje opatrunek zależnie od miejsca zranienia	-potrafi wykonać opatrunek z ciałem obcym w ranie

		-bezpiecznie zdejmuje rękawiczki ochronne	opatrunek osłaniający	opatrunki uciskowe i osłaniające -wie, kiedy może zastosować opaskę uciskową -potrafi opisać pierwszą pomoc przy krwotokach	(inne niż kończyna) -demonstruje sposób tamowania krwotoku z nosa -potrafi założyć opaskę uciskową	
18	Złamania i zwichnięcia	-zakłada temblak -podaje przykłady zapobiegania urazom w domu, w pracy, podczas rekreacji i w sporcie	-omawia zasady postępowania w przypadku podejrzenia urazów kręgosłupa -wie jakie są typowe objawy złamania -zna objawy zwichnięć i skręceń	-wyjaśnia pojęcia: złamanie, zwichnięcie, skręcenie -opisuje najczęstsze okoliczności urazów kręgosłupa -wie jakie są rodzaje złamań	-zna i stosuje zasady doraźnego unieruchomienia kości i stawów	-potrafi udzielić pomocy poszkodowanemu w przypadku złamań, zwichnięć i skręceń
19	Oparzenia i odmrożenia	-demonstruje sposób schładzania oparzonej kończyny	-omawia zasady postępowania ratowniczego w przypadkach oparzeń termicznych	-wyjaśnia pojęcia" oparzenie, udar słoneczny, udar cieplny, odmrożenie, wychłodzenie -omawia zasady postępowania ratowniczego w przypadkach: -oparzeń termicznych -oparzeń środkami chemicznymi	-proponuje skuteczne sposoby zapobiegania oparzeniom ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci -wymienia czynniki sprzyjające wychłodzeniu	-zna stopnie oparzeń i odmrożeń oraz potrafi je scharakteryzować

				-wychłodzenia organizmu i odmrożeń		
20	Inne groźne przypadki	-omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa ratownika w wypadkach: -zadławienia -zawału serca -udar mózgu -napadu padaczkowego -ciała obcego w oku -zatrucia -tonięcia -porażenia prądem -ukąszenia -użądlenia	-wie jakie są przyczyny”: -zadławienia -zawału serca -udar mózgu -napadu padaczkowego -ciała obcego w oku -zatrucia -tonięcia -porażenia prądem -ukąszenia -użądlenia	-omawia objawy w przypadkach: -zadławienia -zawału serca -udar mózgu -napadu padaczkowego -ciała obcego w oku -zatrucia -tonięcia -porażenia prądem -ukąszenia -użądlenia	-omawia i stosuje w praktyce sposoby udzielania pierwszej pomocy w przypadkach: -zadławienia -zawału serca -udar mózgu -napadu padaczkowego -ciała obcego w oku -zatrucia -tonięcia -porażenia prądem -ukąszenia -użądlenia	

Rozdział IV Profilaktyka zdrowotna

21	Zdrowie jako wartość. Zasady zdrowego stylu życia.	-definiuje zdrowie -wymienia zachowania prozdrowotne -określa rzetelne źródła informacji o zdrowiu oraz świadczeniach i usługach medycznych -potrafi obliczyć BMI	-wymienia zachowania szkodliwe dla zdrowia (ryzykowne) i wskazuje te, które szczególnie często występują wśród nastolatków -analizuje i ocenia własne	-opisuje przewidywane skutki zachowań korzystnych i niekorzystnych dla zdrowia, zarówno te krótko- i długofalowe -wymienia wyznaczniki stanu ludzkiego organizmu i opisuje	-wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym a społecznym -wymienia czynniki mające wpływ na zdrowie i różnicuje je na takie, które są niezależne od	-proponuje indywidualny plan żywieniowy, treningowy, program aktywnego wypoczynku oraz inne, istotne działania sprzyjające jego prawidłowemu funkcjonowaniu w środowisku przyrodniczym i społecznym
----	--	--	--	---	--	---

			zachowania i możliwości związane ze zdrowiem	sposoby ich kontrolowania -zna i omawia zasadę 3x30x13 -zna wpływ snu na organizm człowieka	człowieka, i takie, na które ma on całkowity wpływ	
22	Choroby cywilizacyjne.	-wymienia główne przyczyny chorób cywilizacyjnych	-wymienia główne choroby cywilizacyjne z podziałem na choroby somatyczne i zdrowia psychicznego -zna definicję anoreksji i depresji	-wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie -proponuje sposoby zapobiegania chorobom cywilizacyjnym	-proponuje zestaw działań łagodzących skutki stresu -omawia objawy depresji, anoreksji i uzależnień behawioralnych	-zna przykłady uzależnień behawioralnych i potrafi omówić kilka z nich
23	Komunikacja interpersonalna w trosce o zdrowie	-omawia znaczenie prawidłowej komunikacji interpersonalnej -wyjaśnienia terminów: komunikacja werbalna i komunikacja niewerbalna	-wymienia zasady asertywności, dobrej komunikacji -odmawia stanowczo i z zachowaniem wysokiej kultury	-charakteryzuje strefy dystansu komunikacyjnego -buduje komunikaty asertywne -wymienia zasady aktywnego słuchania	-wymienia i świadomie wykorzystuje elementy komunikacji niewerbalnej -proponuje rozwiązania spornych kwestii zgodnie z zasadami negocjacji	-wymienia najczęstsze zakłócenia komunikacji interpersonalnej oraz bariery komunikacyjne

Uwagi dotyczące oceniania na każdym poziomie wymagań:

- aby uzyskać kolejną, wyższą ocenę, uczeń musi opanować zasób wiedzy i umiejętności z poprzedniego poziomu
- uczeń jest zobowiązany doskonalić umiejętność pierwszej pomocy przedmedycznej

Kurek Edwin